
Stanisław Fel, Mariusz Zemło (red.), *Wokół życia i dzieła księdza Janusza Mariańskiego. Biografia z socjologią w tle (1940-2020)*, Wydawnictwo KUL. Lublin 2020, ss. 658.

Ks. prof. Janusz Mariański należy do grona najwybitniejszych socjologów polskich. Powszechnie znane są Jego osiągnięcia w dziedzinie nauk społecznych, wyróżniający się wkład oraz wieloletnie zaangażowanie w rozwój nauki polskiej, cieszące się ogromną atencją w środowisku naukowym, a także osiągnięcia w pracy dydaktycznej, organizacyjnej i wychowawczej, prowadzonej w KUL. Nie do przecenienia jest wkład Księdza Profesora w rozwój współczesnej socjologii religii i socjologii moralności. Jest niekwestionowanym On znawcą europejskiej i światowej socjologii, a także wnikliwym obserwatorem i badaczem współczesnych przemian religijno-moralnych w zmieniających się realiach społecznych, kulturowych, gospodarczych ponowoczesności; zarazem ekspertem, współpracującym z wieloma instytucjami oraz towarzystwami naukowymi w kraju i za granicą.

Z tej racji, przygotowana z okazji 80-tych Urodzin Księdza Profesora Księga Jubileuszowa zasługuje ze wszelkich miar na uwagę, daje bowiem wyraz szacunkowi i wdzięczności środowiska akademickiego, okazywanej Mistrzowi, Nauczycielowi, Wieloletniemu Wychowawcy studentów oraz następców – naukowców. Stanowi dokumentację kontekstu, a także procesu rozwoju i kolejnych osiągnięć Księdza Profesora na niwie naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, dzięki zamieszczonej w publikacji szczegółowej biografii, a dalej – odnotowaniu fragmentów recenzji prac, czy tekstów Naukowców, które w różnych publikacjach zaświadczały o Jego wielorakich dokonaniach. Mają one bowiem nie tylko charakter sprawozdawczy, lecz także analityczny i aplikacyjny, wskazujący na wagę badań, syntez, wniosków i prognoz Księdza Profesora oraz ich umiejscowienie w aktualnej refleksji socjologicznej, polskiej i światowej. Pierwszy rozdział daje więc czytelnikowi rozeznanie w niezmiernie bogatej działalności naukowej Księdza Profesora, a także jej percepcji w środowisku naukowym, widzianej oczyma innych Naukowców – Autorów poszczególnych fragmentów opracowania.

Drugi rozdział dokumentuje z kolei wydarzenia związane z uczczeniem jubileuszy i znakomitego dorobku Księdza Profesora: Jubileuszowy Benefis, zorganizowany podczas XIV Ogólnopolskiego Zjazdu Socjologicznego w Krakowie, promocję książki *Kondycja religijna i moralna młodzieży szkół średnich w latach 1988-1998-2005-2017* (raport z ogólnopolskich badań socjologicznych) i spotkanie zorganizowane w ramach V edycji Wolnej Szkoły Nauk Filozoficznych i Społecznych im. prof. Jana Szczepańskiego w roku 2018, wreszcie Doktorat honoris causa na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach w roku 2019. Jest to część, która dzięki zebraniu tekstów wykładów, wystąpień, laudacji, a także interesujących relacji z dyskusji, odśłania postawę Księdza Profesora jako Naukowca, Jego zakorzenienie w środowisku badaczy, znakomitą współpracę z Koleżankami i Kolegami z polskiego środowiska naukowego, oraz ich wdzięczność, atencję i ogromną życzliwość dla Współpracownika, Kolegi, a dla wielu – Mistrza i Autorytetu.

Równie ważną i interesującą częścią dzieła jest zbiór wywiadów radiowych, prasowych i recenzji wydawniczych, ekspertyz i wspomnień w trzecim rozdziale książki oraz obszerne zestawienie dorobku prac naukowych z lat 1972-2020, które stanowi swoistą

mapę dokonań badawczych i publikacyjnych Księdza Profesora Janusza Mariańskiego. Część przedostatnia natomiast, dowodzi między innymi zaangażowania Księdza Profesora w życie społeczne, szeroki namysł nad aktualnie dokonującymi się w nim przemianami, gotowość włączania się w dyskusję i odpowiadania na aktualne pytania formułowane w przestrzeni publicznej.

Książka *Wokół życia i dzieła księdza Janusza Mariańskiego. Biografia z socjologią w tle (1940-2020)*, zainteresuje z pewnością prowadzących badania empiryczne i namysł teoretyczny socjologów religii i moralności, badaczy – empiryków, promotorów prac naukowych, osoby zainteresowane rozwojem socjologii religii i moralności w Polsce, wreszcie obserwujące rozwój karier naukowców i ich rolę w życiu społecznym.

Wioletta Szymczak